

**הלוחמים הערביים ביימו התקפה למען יומן קולנוע בריטי - אח
אחד הוצא להורג מפני שמכר אדמות ליהודים והאח השני
עמד בראש יחידת לוחמים וזכה בכינוי „הקצב” - גולדמן הציע
להקים אנדרטות לזכרם, להיטלר ולבווין - מאחרי הקלעים של הסידרה**

הצד השני של התמכר

בהנהגתו פרץ מרד מזויין. הוודעה המל-
כותית הבריטית. ועדת פיל. שבאה לארץ
לחקור את המאורעות. מצאה כי אין שום
אפשרות להגיע לפשרה מוסכמת על היהודי
דים והערבים. הפיתרון היחידי שהסתמן
היה חלוקת הארץ והקמת שתי מדינות:
יהודית וערבית.

הגפרור שהצית

את הלהבה

בפרק זה נעשה ניסיון לשחזר את מהלכי-
הפתיחה של ההתרחשויות האלימות בין
יהודים וערבים במחצית הראשונה של
1936. אחד המשחזרים היה המיורחן ישראלי
שטוקמן. שיצא אל השטח בניסיון לאתר
משתתפים ערביים בהתרחשויות.

שטוקמן: „נעשה ניסיון לשחזר ולאחר
עדים לאירוע הראשון של 1936. זה התרחש
ב-15 באפריל. היה זה מארב בכביש טול-
כרס-שכם. ליד הכפר נור-שאמס. במקום
זה היה, מאוחר יותר, מחנה-עבודה של
נידונים לעבודות-פרך. ליד מחצבות נור-
שאמס. במחנה-העבודה הזה ישבו כעבור
זמן אסירים שפוטים, אנשי לחי וואצ'ל
ולוחמים ערביים. בין היושבים שם היה
אליהו עמיקם מלח. לנידונים היו שלש-
לאות לרגליהם.”

באיזור זה התרחשה הפעולה הראשונה
של 1936. ביצעו אותה חמישה אנשים.

מיסדר הקוממונים של פכרי עבדאללהארי, מתוך אזכרוננו הפרטי *
... ובסוף הצטרף לתנועת השלום

„הלכתי לשם וחיפשתי אחר המשתתפים.
הם עצרו בכביש מכוניות, ודרשו מהם,
תחילה, תרומות לשם רכישת נשק ותח-
מושת. באחד מכלי-הרכב שעברו במקום
היה אדם אירופי שטען כי הוא גרמני,
והם איפשרו לו להמשיך בדרכו. אחר-כך
עברו שם שני יהודים, חזן ודננברג. האחד
מת במקום, והשני כעבור כמה ימים.”
השלב השני בא יומיים אחרי כן, ב-17
באפריל. היתה זאת פעולת-נשק יהודית
ליד הכפר ירקונה. נהרגו שני ערבים.
הנקמה בוצעה באותו היום שבו נערכה
הלוחיית חזן בתל-אביב. ההלווייה הביאה
גם להתנקשות חזיתית בין יהודים והמש-
טרה הבריטית. בפירת אלנבי-נחלת-בנימין.
מיד לאחר מכן החלו עימותים בין יהודים
לבין ערבים פלסטיניים ופועלים חורגניים,
שהוכו בשכונות-הגבול של תל-אביב -
כשכונת פלורנטין. ב-19 באפריל עלה
המון ערבי והרג באיזור זה תישעה יהודים
ופצע כ-60 מהם. הפרק של עמוד האש
מתחיל, למעשה, בתיאור האירועים בנקודה
הזאת.

שטוקמן: „כל ערבי שדיברתי איתו
ציין את עובדת חוסר-האירגון שבשלבים
הראשונים. דיברתי עם המנהיגות השכי-
מית, המנהיגות של היום, שהיתה במחצית
שנות ה-30 השבאב השכמי, בני משפחות
אלימצרי, טוקאן, עבדאללהאדי ואחרים.
הם לא ידעו בדיוק מה התרחש בימים
הראשונים של המרד. או התחיל להתגבש

* בראש התמונה כתוב בכתב ידו של
פכרי: „חיילי המנהיג המפקד פכרי עבד-
אללהאדי 1936”

המופתי הירושלמי, חג' אמין אל-חוסייני,
חש שהגיע שנת-הכרעה, ושם לא יפעל
מיד - הארץ תאבד לערבים.

דות העימות שבין העם היהודי והעם
הערבי בארץ.
עלילת הפרק מתרחשת ב-1936, כאשר

הפרק השמיני של עמוד האש מציג,
תחת הכותרת „מאורעות ומרד”, את אחד
הפרקים השנויים ביותר במחלוקת בתול-